



Čerpání z unie blízko katastrofy

Dotační byznys má nejlepší éru za sebou, říká šéf společnosti Erste Grantika Advisory Lukáš Němec.

ROZHOVOR

str. 10–11



Obchod bez bariér

EU jedná o uvolnění obchodu už se čtrnácti státy. Schválení dohod ale může zhatit odpor veřejnosti v zemích unie.

TÉMA

str. 7

CZK/EUR • 27,030 / -0,010 Kč **CZK/USD** • 24,380 / -0,161 Kč **PX** • 862,37 / +1,48 % **EUROSTOXX 50** • 2982,92 / +0,31 % **ZLATO** • 1335,25 \$ / +0,02 %

KOMENTÁŘ: ŠLACHTA SE VRACÍ, A S NÍM MOŽNÁ PŘIJDE I ZÁKON / str. 12

Krátce

Hartenberg postaví v Polsku továrnu

Fond Hartenberg Capital, který spravuje peníze Andreje Babiše, výrazně rozšíří výrobu své polské továrny na „zdravé“ chlebičky. Postaví závod za půl miliardy korun. **str. 4**

Průmysl zvolnil. Výroba aut ale jede naplno

Pololetní domácí produkce více než 719 tisíc osobních vozů představuje meziroční nárůst o 11,9 procenta. Proti loňskému roku bylo tempo růstu téměř dvojnásobné. **str. 5**

Manažer KB vsadil na akcie „své“ banky

Člen dozorčí rady Komerční banky Petr Laube nakoupil akcie „své“ banky v den oznámení pololetních výsledků, kdy akcie během okamžiku spadly až o deset procent. **str. 6**

Boj EU s terorismem má vést Brit King

Evropská komise bude mít nového člena pro bezpečnostní politiku. Překvapivě se jím má stát Brit Julian King. **str. 8**



twitter.com/e15news

MIROSLAV KALOUSEK:

Bude velmi těžké věřit, že vztah oligarcha–plukovník je standardní a není nebezpečný. Já osobně tomu nevěřím.



Foto profilmedia.cz

Babišova paralelní policie

**Pod taktovkou
hnutí ANO
vznikají mimo
strukturu**

Policie ČR **mocné**

celní a vojenské složky,

jejichž pravomoci se začínají rovnat těm policejním. Aby je měly ještě větší, **prosazují novou trestního řádu.** Celníci posílení novým náměstkem Robertem Šlachtou chtějí dokončovat trestní řízení a podávat návrhy na obžaloby, vojáci najímat informátory.

Snaha **plně suplovat práci policie** však povede k **soupeření** mezi strážci zákona, celníky a vojáky.

Kriminalita přitom neroste. **UDÁLOSTI / str. 2**

Zápisník
Marka Schwarzmanna

Trocha výročí

O víkendu uběhlo pětadvacet let od spuštění první domény *www*. Když „otec“ vynálezu Tim Berners-Lee poprvé spustil server, na kterém doména běžela, netušil, jak moc ovlivní budoucnost lidstva. Z projektu pro usnadnění komunikace mezi vědci a výzkumnými středisky se stal fenomén, který se postupně blíží sci-fi definicím o společném vědomí (a nevědomí). Zvykli jsme si na zcela jiný životní styl, na takřka všudypřítomnou možnost si cokoli vygooglit, která dokonce mění i způsob, jak fungují naše mozky. Doufejme jen, že jde o změnu ve stylu fungování a ne, jak to mnohdy u některých vypadá, v intenzitě jejich fungování.

V červenci uplynulo 57 let od okamžiku, kdy se Turecko poprvé začalo diplomatickou a ekonomickou cestou snažit o své členství „v Evropě“. Podle posledního politického vývoje to ale vypadá, že jsme, alespoň na diplomatické úrovni, v pěkně rozběhnuté spirále zbrojení a že probíhá studená válka s Turkem. Obě strany se vyzbrojují požadavky, z jedné strany na druhou létají ostré výzvy a výbušná ultimáta. Jeden z těch nejsilnějších, takřka štěpných kalibrů nyní vytáhli Rakušané. Těm, asi dáno historickou zkušeností od Vídně z roku 1683, došla trpělivost a chtějí zastavit přístupové rozhovory s Tureckem. Na ultimativní výhrůžky novodobého paši Erdogana se vlastně ani jinak odpovědět nedalo.

Protagonisté dne



Jiří RUSNOK

GUVERNÉR ČNB

Česká národní banka se dál drží stanoveného kurzu a pokračuje v intervencích proti koruně. Zvýšily se také její devizové rezervy.

str. 3



Robert CZAKOWSKI

ŠÉF GOOD FOOD

Do rozšíření výroby v polském podniku investuje půl miliardy korun fond Hartenberg Capital, který spravuje peníze Andreje Babiše.

str. 4



Jean-Claude JUNKER

PŘEDSEDA EVROPSKÉ KOMISE

Velmi líšácký se zdá být výběr nového člena Evropské komise, který bude mít na starosti bezpečnostní politiku. Bude jím totiž Brit.

str. 8



Foto: čtk

Z ČETNÍKA FINANCEM. Nyní již bývalý šéf policejního útvaru bojujícího proti organizovanému zločinu bude opět vyšetřovat. Nově však ve službách Celní správy, kde se bude zabývat trestnou činností spojenou s drogami a zbraněmi.

Válka policistů
s celníky je na dohled

■ Na ministerstvech financí a obrany ovládaných hnutím ANO vznikají samostatné vyšetřovací složky. Nejvyšší žalobce Pavel Zeman to vítá. Naopak policejní prezident Tomáš Tuhy je proti.

Pavel Otto

Bývalý šéf Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Robert Šlachta kývl na nabídku ministra financí Andreje Babiše (ANO) a nastoupí od září do Celní správy na nově vytvořenou pozici náměstka pro pátrání. Zabývat se má trestnou činností spojenou s drogami a zbraněmi.

„Zatím bude funkcí pověřen. Pokud by chtěl na pozici zůstat, musí se přihlásit do výběrového řízení a projít jím,“ uvedla Babišova náměstkyně Alena Schillerová. Otázka je, jak by Šlachta v tendru obstál, protože jednou z podmínek je znalost cizího jazyka. Zákon však umožňuje jmenovat ho přímo.

Nové místo pro Šlachtu vzniklo po přijetí legislativního balíčku, který celníkům rozšířil pole působnosti na oblasti hazardu a daně z přidané hodnoty. Kvůli tomu plánují nabrat několik stovek lidí. Dosud mohli provádět šetření při podezření

z porušení celních a daňových předpisů u dovozu, vývozu a tranzitu zboží.

Řediteli Celní správy Milanu Pouličkovi to však nestačí. Chce ještě větší pravomoci, které by jeho podřízeným umožnily dokončovat celé trestní řízení. Celníci zatím případy prošetřují a rozpracované spisy předávají policistům. K tomu, aby stejně jako oni mohli zahajovat stíhání a podávali návrhy na obžaloby, by bylo nutné novelizovat trestní řád.

Už teď se přitom práce celníků té policejní často podobá. Zásahují proti drogovým mafím, pašerákům zbraní nebo obchodníkům s bílým masem. Navíc mohou odposlouchávat telefony nebo si platit informátory.

Pokud by novela prošla, velmi pravděpodobně by se rozpadl tým celníků a policistů pro odhalování daňových deliktů Kobra. Oba sbory by

se začaly střetávat hlavně po vzniku finanční policie, která má podle ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD) začít fungovat od ledna.

Plně suplovat práci republikové policie chce i útvar spadající pod ministerstvo obrany. Vojenská policie může vyšetřovat až do fáze podání návrhu na obžalobu od července, v některých případech dosáhne i na civilisty a civilní firmy. Privítali to nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman a vrchní pražská žalobkyně Lenka Bradáčová. Ta souhlasí také s rozšířením pravomocí Celní správy. „Předávání spisů mezi celníky a policisty protahuje vyšetřování i o měsíce,“ uvedla.

Návrh naopak kritizuje policejní prezident Tomáš Tuhy. „Daňovou problematiku mají samozřejmě řešit celníci. Ale klasické vyšetřování by měla vést jen policie,“ řekl. **NÁZORY str. 12**

Jak to funguje
u celníků a vojáků

- Pětitisícový celní útvar je oprávněn využívat operativně pátrací prostředky, tedy odposlechy, záznamy telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí, placení informátorů ze zvláštního fondu a krycí doklady. S odposlechy musí souhlasit soudce, se sledováním státní zástupce.
- Vojenská policie může dokončovat trestní řízení od poloviny roku, dříve jen sháněla důkazy a spisy předávala republikové policii. VP chce navíc získat právo používat informátory a krycí doklady pro své příslušníky, kterých je dvanáct set. Ministerstvo obrany proto předložilo novelu trestního řádu.

Lidí bez práce během léta znovu přibývá

■ Po pěti měsících poklesu došlo v červenci ke zvýšení nezaměstnanosti na 5,4 procenta z červnových 5,2 procenta. Analytici počítali s mírnějším růstem.

Podle informací Úřadu práce ČR hledalo práci zhruba 392 tisíc lidí, což bylo o zhruba osm tisíc více uchazečů než před začátkem prázdnin. Nabídka volných pracovních míst je ale nejvyšší od září 2008, v červenci zaměstnavatelé nabízeli 135 758 pozic.

„V červenci jsme zaznamenali očekávaný sezonní výkyv. Za mírným nárůstem nezaměstnanosti stojí každoročně se opakující příchod části zaměstnanců ze školství do evidence Úřadu práce ČR a také mírně snížená aktivita firem v letním období v oblasti přijímání nových zaměstnanců z důvodů celopodnikových

Nejvyšší
nezaměstnanost
je v Ústeckém kraji,
kde činila
8,3
procenta.



NEZAMĚŠTNANÝCH PŘIBÝLO. Na úřady práce míří v letním období již tradičně více lidí. Projevilo se to i v letošním roce.

dovolených,” uvedla generální ředitelka Úřadu práce ČR Kateřina Sadílková.

Podle ní se v menší míře začali hlásit i absolventi škol, kteří ale zatím nezaměstnanost výrazně neovlivňují. V regionálním pohledu pozici jedničky s nejnižší mírou nezaměstnanosti drží Plzeňský kraj s 3,8 procenta, o druhé místo se dělí Praha a Královéhradecký kraj s 3,9 procenta. Nejhorší

situace je v Ústeckém kraji, kde nezaměstnanost činila 8,3 procenta.

Přestože uchazečů o zaměstnání přibývá, nabídka volných míst se rozrůstá. „Rekordní počty volných pracovních míst hlásí i regiony, ve kterých je nezaměstnanost v ČR nejvyšší. Tak například na Ústecku evidoval ÚP ČR nejvíce volných míst od ledna 2001 – celkem 7609 a jejich počet tak dosáhl historického maxima,” uvedl ředitel Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství ÚP ČR Jan Karmazín.

V mezinárodním srovnání je česká nezaměstnanost druhá nejnižší v EU. /čtk/

Centrální banka utratila za intervence 8,45 miliardy

Česká národní banka v červnu pokračovala v intervencích proti posilující koruně. Na devizovém trhu na to vynaložila celkem 8,45 miliardy korun. Vyplyvá z to údajů o devizových obchodech, které včera ČNB zveřejnila.

Objem červnových intervencí je asi poloviční proti květnovému zásahům, které centrální banka přišla na 15,5 miliardy korun. V závěru června korunu oslabily výsledky referenda, ve kterém se Britové vyslovili pro odchod země z Evropské unie. Česká měna se postupně

propadla až na 27,16 koruny za euro. Koncem června se ale znovu vrátila k blízkosti střežené hranice 27 korun za euro.

Režim devizových intervencí centrální banka zahájila v listopadu 2013 s cílem oslabit korunu a držet její kurz poblíž 27 korun za euro. Od té doby do konce letošního června intervenovala v objemu zhruba 555 miliard korun.

Bankovní rada ČNB nedávno zopakovala, že jako pravděpodobný termín ukončení režimu devizových intervencí vidí polovinu roku 2017. /čtk/

Devizové rezervy ČNB vzrostly

O zhruba 678 milionů eur na 68,11 miliardy eur vzrostly ke konci července proti červnu devizové rezervy České národní banky. Zvýšily se také v korunovém a dolarovém vyjádření.

V korunách se devizové rezervy v červnu zvýšily o 11,573 miliardy na 1,841 bilionu korun. V dolarech objem rezerv stoupl o zhruba 811 milionů a činí 75,687 miliardy dolarů.

Invalidovna: zájemce o koupi se nenašel

Do tendru na prodej pražské Invalidovny nepřišla žádná nabídka. Informoval o tom Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM), který prodej památkově chráněného objektu vyhlásil.

Tendr bude podle mluvčího úřadu Radka Ležatky tedy zrušen. Veřejná aukce by se dnes uskutečnila jen tehdy, pokud by se přihlásilo více zájemců. Minimální cena za budovu byla stanovena za 637,7 milionu korun. Situaci úřad vyhodnocuje a vyčká, zda o objekt projeví oficiální zájem Národní památkový ústav (NPÚ).

Jeho ředitelka Naděžda Goryczková totiž sdělila, že je ústav připraven objekt převzít, o čemž bude

příští týden jednat s ministrem kultury Danielem Hermanem. Historickou budovu chce NPÚ částečně zpřístupnit veřejnosti a uvažuje, že by zde mohl umístit Územní památkovou správu, pro niž hledá prostory. Ústav chce ministerstvu předložit koncept možného využití objektu. Podpořit rekonstrukci objektu z grantu na obnovu památek by mohla i Praha.

Praha je z grantu na obnovu památek schopna podporovat rekonstrukci a využití Invalidovny ze strany neziskového sektoru. Město ale budovu kupovat nehodlá, řekla pražská primátorka Adriana Krnáčová (ANO). /čtk/

Vice E15.cz

Krátce

Účetnictví ministerstva školství nemá vážné chyby

Nejvyšší kontrolní úřad nezjistil při kontrole účetnictví ministerstva školství za loňský rok žádné nedostatky. Nalezl sice nesprávnosti v hodnotě zhruba 665 milionů korun, ty ale nebyly významné. Zjištěné nedostatky způsobily zejména chybné účtování o podmíněných závazcích z finančních převodů u dotací.

třímiliardové pokutě, vyměřené loni Finančním úřadem pro hlavní město Prahu za porušení rozpočtové kázně v letech 2011 až 2013. Nemocnice se již pravděpodobně pokuty obávat nemusí. O případu by se sice mohlo znovu jednat, pokud by se objevily nové důkazy, ale není to příliš pravděpodobné.

Praha 7 vybrala projektanta radnice



Foto: itk

Praha 7 vybrala projektanta na rekonstrukci nové radnice. Stal se jím vítěz mezinárodní architektonické soutěže Atelier bod architekti s.r.o. Se stavebními úpravami sídla úřadu chce městská část začít v průběhu příštího roku. Oprava by měla vyjít na 100 milionů korun. /čtk/

Úřady musejí doložit zveřejnění na úřední desce

Úřady musejí být schopné zpětně doložit, že určitou informaci či písemnost zpřístupnily na elektronické úřední desce. Podle Nejvyššího správního soudu nejde o nijak nepřiměřený požadavek, který by zatížil úřady nad únosnou míru. Je třeba vycházet z předpokladu, že zveřejňování na elektronické úřední desce má důležitý účel spočívající například v dálkovém přístupu k dané informaci.

Homolka uspěla s odvoláním proti pokutě

Nemocnice Na Homolce uspěla s odvoláním proti

Babiš postaví v Polsku továrnu na „polystyrenové“ chlebičky



PANEVROPSKÁ VÝROBA. Společnost Good Food chrlí populární rýžové vafle nejen pro polský trh. Vyrábí také pro privátní značky řetězců po celé Evropě, například ve Velké Británii nebo ve Skandinávii.

■ **Fond Hartenberg Capital posiluje ve zdravých potravinách. V Poznani vybuduje novou továrnu za půl miliardy korun.**

Daniel Novák

Je to už rok a tři měsíce, co skupina Hartenberg Capital koupila polského výrobce „polystyrenových“ oplatek Good Food. Fond, který spravuje soukromé peníze

Andreje Babiše a Jozefa Janova, teď výrazně rozšíří výrobu. Vedle nyníšších dvou provozů postaví v Poznani novou továrnu za zhruba půl miliardy korun. Do budoucna hodlá Hartenberg posílit ve zdravých potravinách také akvizičně.

„Investice je v běhu, na konci roku 2017 bychom chtěli otevřít zcela nový závod. Se stávajícími kapacitami nestačíme vyrábět a pokrývat poptávku,“ řekl Janov deníku E15. Firma teď má 230 zaměstnanců, po roz-

šíření se jejich počet zvýší na tři stovky.

Podnik na rýžové vafle Good Food vznikl v roce 1991. Pufované chlebičky dodává do celé Evropy, často pod privátními značkami řetězců. Klíčovým hráčem je nejen na polském trhu, ale také například ve Velké Británii či ve Skandinávii.

V posledním desetiletí zažila společnost změnu majitele už třikrát. Hartenberg firmu koupil za blíže neurčenou cenu od fondu Resource Partners.

Správce, který se stará o finance dvou boháčů

Hartenberg Capital spravuje především soukromé peníze Andreje Babiše, a to stranou od skupiny Agrofert, která z ministra financí dělá jednoho z nejbohatších tuzemců. Menšinový podíl v Hartenbergu drží někdejší investiční šéf skupiny Penta Jozef Janov. Jádrem byznysu Hartenbergu jsou reprodukční kliniky FutureLife, Gennet a Iscare. Do skupiny patří rovněž biotechnologická společnost Imunoglukan. Naposledy fond udeřil v nemovitostech akvizicí kancelářského komplexu Orchard v Ostravě. Hartenberg se poohlíží také po příležitostech v maloobchodu. Již dříve se objevily spekulace o jeho zájmu převzít minimálně tuzemskou část řetězce Tesco. Fond Hartenberg kroužil také kolem sítě obchodů se sportovním zbožím Sportisimo.

Počet podnikatelů se blíží milionu

Samostatnou výdělečnou činností si v Česku vydělává 991 tisíc lidí. Za první pololetí přitom stoupl počet podnikatelů o patnáct tisíc. Vyplývá to z evidence České správy sociálního zabezpečení. Růst nastal až ve druhém čtvrtletí. Loni počet podnikatelů, tedy například soukromých lékařů, umělců nebo zemědělců, stoupl o čtyři tisíce.

Nejvíce podnikatelů je evidováno tradičně v Praze, kde jich působí 169 tisíc, a v krajích Středočeském (134 tisíc) a Jihomoravském (110 tisíc).

Ze všech osob samostatně výdělečně činných stoupl o osm tisíc na 587 tisíc počet těch, kteří mají samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní. Jako vedlejší ji provozovalo 404 tisíc lidí, přibýlo jich sedm tisíc. /čtk/

Krátce

ČD napadly tendr na šumavské lokálky

České dráhy zpochybnil u soudu výsledky veřejné soutěže vypsané Jihočeským krajem na výběr dopravce pro takzvané šumavské lokálky. Zakázkou za více než dvě miliardy korun se bude zabývat Krajský soud v Brně. České dráhy už dříve neuspěly se stížností u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, který chyby v zakázce nenašel.

Více E15.cz

Útlum ve stavebnictví dál zrychluje

V červnu klesla produkce inženýrských i pozemních staveb a bylo zahájeno a dokončeno méně bytů. Uvedl to Český statistický úřad s tím, že úřady vydaly více stavebních povolení. Propad stavebnictví se meziročně zrychlil na 12,7 procenta po snížení o 4,3 procenta v květnu. Významně se na tom podílejí nepřipravené projekty v dopravní infrastruktuře a nutnost nových

posudků vlivu na životní prostředí.

Nutrend utržil přes půl miliardy korun

Rekordních 571 milionů korun dosáhly loňské tržby společnosti Nutrend D.S., předního tuzemského výrobce potravinových doplňků a sportovní výživy. Díky rozšíření výroby v Olomouci vzrostly o zhruba deset procent. Zisk se zvýšil o 85 procent na 27,5 milionu korun. /čtk/

Průmysl zvolnil. Automobilky ale šlápaly na plyn

■ Dvojciferný růst výroby zaznamenali v červnu všichni producenti automobilů. Nejvíce přidala firma Hyundai Nošovice, a to 12,5 procenta.

Průmyslová výroba v červnu zpomalila meziroční růst na 3,9 procenta ze vzestupu o 8,6 procenta v květnu. Tahounem průmyslu byla podle Českého statistického úřadu tradičně výroba motorových vozidel, která v červnu přidala 16,3 procenta. Za celé první pololetí vyrobily automobilky rekordních téměř 720 tisíc vozů.

Pololetní produkce víc než 719 tisíc aut představuje meziroční nárůst o 11,9 procenta. Proti loňskému roku to bylo tempo růstu téměř dvojnásobné. Rostla i výroba nákladních aut, autobusů a motocyklů.

„Po rekordním roce 2015 pokračoval stejný trend také v prvních šesti měsících

letos a jsme tak na dobré cestě loňský úspěch překonat. Český automobilový průmysl zůstává tahounem průmyslu, odbytu i exportu,“ zdůraznil prezident Sdružení automobilového průmyslu Martin Jahn.

Dvojciferný růst výroby zaznamenaly všechny automobilky. Škoda Auto zvýšila produkci o 11,9 procenta, automobilka Hyundai

Nošovice o 12,5 procenta a TPCA Kolín dosáhla růstu o 10,6 procenta. Domácí prodej vozů vzrostl o 8,9 procenta a jejich export o 6,9 procenta. Červnová

data z celého průmyslu pozitivně překvapila a téměř dvojnásobně překonala očekávání analytiků. „I přesto však červen potvrdil, že průmysl v letošním roce postupně ztrácí svou dynamiku posledních dvou let, kdy meziročně zrychloval kolem pěti procent,“ uvedl analytik ING Bank Jakub Seidler. Je podle něj patrné, že většina odvětví zpracovatelského průmyslu letos roste slaběji než v minulém roce. /čtk, vag/

Více E15.cz

Dům na „Kulatáku“ navrhne Penta

Novou budovu na pražském Vítězném náměstí, přezdívaném Kulaták, postaví spolu s Kaprain Group skupina Penta Investments. Ta totiž získala poloviční podíl ve společnosti Vítězné náměstí, který dosud vlastnila Kaprain Group finančníka Karla Pražáka. Záměr má být představen do roka.

Veřejností kritizovaný projekt Lední medvěď, který

navrhoval původní vlastník PPF Investments, se tak obnovovat nebude.

„Vítězné náměstí v Praze 6 představuje významný urbanistický celek z meziválečného období. Máme dostatečné zkušenosti i know-how, abychom navrhli kvalitní stavbu, která konceptu náměstí prospěje,“ uvedl partner Penty Marek Dospiva. /čtk/

Více E15.cz



Foto GE Aviation Czech

SILNÝ EXPORT. Letňanská firma GE Aviation Czech vyváží 85 procent své výroby a její motory létají snad na všech světadílech.

České firmy v leteckých motorech prorazily Američanům cestu

■ Nejpozději v roce 2022 zahájí General Electric v Česku výrobu leteckých pohonných jednotek. Má jich být šest stovek ročně. Tomu nemůže žádný český podnik konkurovat.

Štěpán Bruner

V Česku má výroba leteckých motorů stoletou tradici. Americkému koncernu General Electric to usnadní spuštění produkce leteckých pohonných jednotek. V tu-

zemsku se teď vyrábějí na třech místech.

Vůbec první český letecký motor vznikl 5. října 1915 v pražské firmě Breitfeld-Daněk. Na začátku třicátých let se objevil první motor Walter. Se slavnou jinonickou továrnou se přitom pojí historie dvou ze tří nynějších výrobců leteckých motorů – GE Aviation Czech a LOM Praha. Třetím je První brněnská strojírna Velká Bíteš.

České firmy každoročně vyrobí desítky leteckých motorů, většinu na export. Proudové motory z Velké Bíteše se objevují v letadlech v Evropě i ve Spojených stá-

tech, pohonné jednotky LOM Praha si pro svá obojživelná letadla vybral například ruský výrobce Aerovolg. GE Aviation Czech vyváží 85 procent produkce a jeho motory létají snad na všech světadílech.

Podle posledních údajů z roku 2014 Svazu českého leteckého průmyslu dosáhl obrát 22 firem sdružených v organizaci 13,5 miliardy korun, meziročně rostl o patnáct procent. „Číslo za loňský rok ještě nejsou k dispozici, lze ale očekávat, že růst pokračoval,“ odhadla výkonná ředitelka svazu Alice Undusová. Více E15.cz

GE Aviation Czech

Podnik je už nyní zdaleka největším výrobcem leteckých pohonných jednotek. Jeho historie se začala psát před osmi lety, kdy americký General Electric koupil část tradičního českého výrobce Walter. Z motoru Walter M601 vyvinul GE turbobvrtulové pohonné jednotky označované jako H80, které se ujaly nejen na domácím trhu, ale i v zahraničí.

První brněnská strojírna Velká Bíteš

Různé součástky letadel vyrábí podnik téměř padesát let. Vývoj proudových motorů zahájil na přelomu tisíciletí. Motory TJ100 se prosadily hlavně jako pohon pro kluzáky, používají je například české Blaníky nebo německé větřoně Salto. PBS od roku 2008 již vyrobily 650 těchto jednotek nejen pro plachtaře, ale i do bezpilotních letadel.

LOM Praha

Státní podnik Letecké opravy Malešice začal letecké motory vyrábět v roce 1992 poté, co se letňanská Avia zaměřila na nákladní automobily. LOM vyrábí pístové motory, které v minulosti používaly letouny Zlín. Firma letouny také postupně vyvíjí. Šestiválcové motory M337 se objevují i v ruském hydroplánu Aerovolg LA-8.

Manažer KB koupil akcie své banky

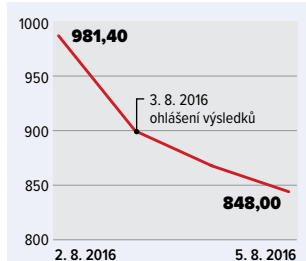
■ Takřka tři miliony korun investoval manažer Petr Laube do cenných papírů své firmy v den, kdy Komerční banka oznámila nepříznivé pololetní výsledky.

Komerční banka oznámila své pololetní výsledky a během chvíle začal nakupovat akcie člen dorozčí rady Petr Laube v situaci, kdy se akcie banky propadly až o deset procent. Vynaložil přitom tři miliony korun s tím, že s nákupní cenou na prahu 900 korun je prozatím ve ztrátě.

Komerční banka ale spekulace z insider tradingu odmítá: „Petr Laube jednal v souladu s platnými pravidly obchodování na kapitálovém trhu. Dodržel jak termín pro zákaz provádění obchodů v uzavřeném období, tak i termín pro oznámení uskutečněných obchodů,“ uvádí mluvčí Komerční banky Pavel Zúbek. Laube není ve spekulacích s akciemi svého ústavu nováčkem, milióny za ně na burze protáčet už dříve. Letos v únoru, kdy Komerční banka zveřejnila ne zcela uspokojivé výsledky loňského byznysu, investoval přes 13 milionů korun, akcie tehdy nakoupil poblíž ročního

cenového minima. V březnu 2013 zase finančníka přimělo ke čtyřmiliónové investici osmiměsíční cenové minimum akcie. V obou případech však Laube na svých investicích prozatím ztrácí. „Nákupy akcií ze strany managementu jsou vnímány trhem jako pozitivní signál,“ uvádí nezávislý ekonom Petr Hlinomaz. Laube není jediným členem vedení, který spekoval s akciemi banky. Čtyř stovek akcií se za cenu poblíž historického maxima loni zbavil člen představenstva banky Peter Palečka. Obdobně obchodovali také manažeri konkurenční Erste. Během srpna 2014 tak někdejší šéf České spořitelny Gernot Mittendorfer vsadil na Erste 4,5 miliónu korun. Akcie jsou v současnosti zhruba o pětinu výše. /buk/

Vývoj akcií Komerční banky (v korunách)



Pramen Investing.com

Z parketu

David Navrátil



Oddělte budoucnost od minulosti

Začneme úplně něčím jiným, než jsou finanční trhy. Představte si, že bych vám dal jen tak dva lístky na koncert vaší oblíbené kapely. Jdete na koncert a vidíte, že před vyprodanou halou stojí zoufalci, kteří si nestihli koupit lístek. Jeden z nich vám nabídne za dva lístky dvacet

tisíc korun. Odmítnete a jdete na koncert.

Mám jednoduchou otázku: kolik vás lístky stály? Že nic? Zkusme to ještě jinak. Představte si, že vám pošlu dvacet tisíc. A jdete se projít a náhodou jdete kolem stejné haly. A zjistíte, že tam hraje vaše oblíbená kapela. A navíc máte možnost koupit dva lístky za dvacet tisíc. Kolik vás stojí lístek teď? Dvacet tisíc? Ano, ale v prvním případě taky. Každý den se rozhodujeme a každý den odhadujeme náklady našich rozhodnutí. Nebereme v potaz náklady ušlých příležitostí a příliš se koncentrujeme na utopené náklady. Proto vám první příklad dělal problémy.

Když investujeme, jsme mimo jiné upozorňováni,

že minulé výsledky investic nejsou zárukou budoucích výsledků. Vypadá to jen jako právní nutnost. Ale není. Neměli bychom se rozhodovat o investicích na základě minulých nákladů, tedy na základě ceny, za kterou jsme nakoupili akcii, a na základě času, který jsme kdysi tomuto rozhodnutí věnovali.

To je minulost, utopené náklady. Důležitá je dnešní cena, a zda stále platí investiční příběh. A zároveň identifikace možných příležitostí, aby se z nich nestaly ušlé. Prostě každý den mít na paměti, že minulé zisky nemají co do činění s budoucím rozhodnutím.

Autor je hlavním ekonomem v České spořitelně

KOLAPS



AMERIC-KOU LE-TECKOU společnost Delta Air Lines postihl rozsáhlý systémový výpadek, kvůli kterému včera nabraly zpoždění její lety po celém světě.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 8. 8. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,615
Čína	1	3,660
Dánsko	1	3,635
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,613
Japonsko	100	23,793
Kanada	1	18,548
Maďarsko	100	8,690
Norsko	1	2,874
Polsko	1	6,318
Rusko	100	37,640
Švédsko	1	2,838
Švýcarsko	1	24,837
Turecko	1	8,171
USA	1	24,380
Velká Británie	1	31,812

Akcie na pražské burze

8. 8. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,50	0,70
ČEZ	450,90	-0,44
Erste Bank	654,50	2,57
Fortuna	90,70	0,11
Kofola	429,10	-0,21
KB	870,00	2,59
Moneta	72,50	-0,68
O2 CR	231,30	2,66
Pegas	794,00	-0,13
Philip Mor. ČR	13 248,00	1,44
TATRY	645,00	0,00
Unipetrol	175,50	1,45
VIG	468,80	3,97
Celkový objem (v tisících korun)	769 282,68	

Krátce

Klientům burzy Bitfinex se výrazně osekají vklady

Bitcoinová burza Bitfinex, která přišla při hackerském útoku o bitcoiny za více než 70 milionů dolarů, rozdělí ztrátu mezi všechny své klienty. Burza o víkendu oznámila zákazníkům, že přijdou o 36 procent aktiv na svých účtech u burzy. Tyto ztráty jim však chce burza kompenzovat poukázkami.

Doprava v jižní Anglii se hroutí

Pětidenní stávka zaměstnanců železničního přepravce Southern Rail

včera začala narušovat dopravu mezi Londýnem a jižní Anglií a působit potíže statisícům cestujících. Stávající požadují zachovat roli průvodčích při otevírání a zavírání dveří.

Břidlice vytvořily z USA ropnou velmoc

Podle nejnovější zprávy firmy Rystad Energy mají USA v rezervách 264 miliard nevyužitých barelů ropy. To je více zásob než má jakákoliv jiná ropná země na planetě. Důvodem jsou nové technologie, které umožňují těžbu břidlicové ropy. /čtk/ **Více E15.cz**



EKOPROTEKCIONISTÉ. Proti dohodě s Kanadou se staví také ochránci životního prostředí, kteří upozorňují na neekologickou těžbu ropy a nerostů v Kanadě.

Obchodní smršť EU může narazit na odpor

■ Už na čtrnáct se rozrostl letos v létě seznam zemí, s nimiž EU jedná o uvolnění obchodu. Pokud ale členské státy podlehnou tlaku veřejnosti a neschválí novou dohodu s Kanadou, bude unie pro smích.

V době, kdy se část evropské veřejnosti stále více bouří proti uvolňování mezinárodního obchodu, rozjela v létě Evropská komise vyjednávací smršť. Poprvé se sešli vyjednávači EU a Filipín, aby dojednali dohodu o volném obchodu. Do snižování cel a odbourávání dalších obchodních překážek se unie nově pustí také s Indonésií. Další v unijním hledáčku jsou Austrálie či Nový Zéland. „Každá miliarda eur vývozu mimo Evropu představuje 14 tisíc domácích pracovních míst. Proto připravujeme dohody s USA, Japonskem, Kanadou a dalšími zeměmi,“ uvedl v červenci místopředseda Evropské komise Jyrki Katainen.

Přes Manilu a Jakartu se evropská vyjednávací snaží dostat k většímu úlovku. Před devíti lety se EU pustila do jednání o volném obchodu s dynamickým jihoasijským seskupením ASEAN. Jenže rozhovory se zadrhly. Mezitím se proto Brusel dohodl na snižování cel se Singapurem a Vietnamem. Jedná také s Thajskem a Malajsií. „Tyto

dohody by byly stavebními kameny pro budoucí smlouvu s ASEAN,“ prohlásila komise při spuštění jednání s Indonésií.

Česko je s unijním obchodním tažením spokojené. Ministerstvo průmyslu se už několik let snaží posílit český vývoz mimo Evropskou unii, kde končí přes 90 procent tuzemského exportu. Do Indonésie, Filipín a Vietnamu se přitom loni vyvezlo české zboží dohromady jen za osm miliard korun, což představuje dvě promile celkového vývozu.

Jenže celá snaha Bruselu o otevírání nových obchodních příležitostí může brzy narazit. Kvůli tlaku veřejnosti, který rozdmýchal odpor levice, odborů a neziskových organizací proti euro-americké dohodě TTIP, si členské státy chtějí vzít zpět část pravomocí, které v obchodní politice dříve převedly na komisi. Obětí je dohoda s Kanadou. Ta by se měla dočkat podpisu na říjnovém summitu EU-Kanada.

Komise na začátku července kapitulovala a nechala ratifikaci kanadské dohody na národních parlamentech. V Německu hrozí, že její schválení zablokují ve Spolkové radě Zelení.

Ve Francii část levice a odboráři tvrdí, že dohoda s Kanadou je trojským koněm, který otevře cestu k nenáviděné smlouvě s USA. Bulharsko a Rumunsko souhlas podmiňují tím, že Kanada zruší víza pro jejich občany. „Pokud se

dohodu nepovede ratifikovat, bude to pro evropskou obchodní politiku znamenat skoro rozsudek smrti,“ prohlásil podle deníku Politico na jednom z uzavřených jednání komise generální ředitel EK pro obchod Jean-Luc Demarty. A tak se připravuje alespoň varianta, že by po podpisu a souhlasu Rady a Evropského parlamentu vstoupily v platnost alespoň části dohody. S tím souhlasí i Česko.

„Ze zkušenosti víme, že ratifikační proces může být poměrně dlouhý. Prioritou ČR i EU proto je, začít dohodu předběžně provádět již v roce 2017,“ uvádí mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu František Kotrba. Jenže z dřívějších vyjádření některých europoslanců vyplývá, že dohoda může dostat stopku už ve Štrasburku.

Nové dohody v číslech

Pokud by EU nyní úspěšně uzavřela všech 14 rozjednaných dohod o volném obchodu, povzbudil by vyšší export evropský HDP o 2,2 procenta. V absolutním vyjádření by HDP vzrostl o 275 miliard eur, spočítala Evropské komise.

Bez nebo jen s minimálními cly a s menšími překážkami by se ocitly dvě třetiny unijního zahraničního obchodu. V současnosti je to necelá třetina.

Do Koreje jdou Češi přes Německo

■ Poslední obchodní dohodu uzavřela EU s Koreou. České firmy ale na tom přímo příliš nevydělal.

Před pěti lety začalo snižování cel a osekávání dalších obchodních překážek mezi Evropskou unií a Koreou. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Koreou byla zatím posledním velkým ujednáním, které unie dokázala uzavřít. Navzdory původním obavám ze vpadu korejského zboží do Evropy se během pěti let EU přehoupala z obchodního schodku do přebytku. Evropský vývoz vzrostl o 55 procent. Export aut se ztrojnásobil.

„Dohoda s Koreou by měla přesvědčit ty, kteří nevěří, že Evropa může na volném obchodu vydělat,“ říká komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová.

Nicméně Česko na první pohled otevřených dveří do Koreje příliš nevyužilo. Po pěti letech se česko-korejský obchodní deficit více než zdvojnásobil. Export vzrostl ze 7,9 miliardy korun v roce 2011 na loňských 12,5 miliar-

dy. Nejvíce si z koláče ukrojili výrobci plastových dětských stavebnic.

„Rostoucí deficit je především odrazem rozsáhlých investic, které korejské firmy v Česku uskutečnily,“ říká mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu František Kotrba. Hospodářská komora sice uzavření obchodní dohody přivítala, ale tvrdí, že nelze jednoznačně prokázat, že se volnější podmínky podepsaly za růstem českého exportu do Koreje.

Nicméně celková česká bilance nakonec nebude tak hrozná, jak vyplývá z tuzemských statistik. Nejvíce na dohodě s Koreou vydělalo Německo, jehož vývoz vzrostl o 77 procent. Polovinu z tohoto růstu obstaral prodej automobilů, který byl loni o čtyři miliardy eur vyšší než před pěti lety. Na této částce se svými dodávkami mohli čeští dodavatelé podílet až půl miliardou eur. To odpovídá skoro třetině schodku česko-korejského obchodu.

Nejvíce na dohodě s Koreou vydělalo Německo, kterému vzrostl export o 77 procent.

Stranu připravil

Jan Stuchlík



Foto profimedia.cz

Boj Evropské unie proti terorismu má vést Brit

■ Předseda EK Juncker nabízí Britům prestižní funkci. Podle některých pozorovatelů se jim tím ale zároveň i mstí.

Igor Záruba

Evropská komise bude mít nového člena, který dostane na starost bezpečnostní politiku. Půjde-li vše podle předpokladů, stane se jím Julian King. Zdánlivě technická záležitost v grémiu, považovaném za vládu Evropské unie, má pikantní podtext. King je poddaný královny Alžběty II., čili občan země, která se v červnu v referendu rozhodla po odchodu ze Společenství.

King byl původně kandidátem Londýna na uprázdněné místo po britském komisaři Jonathanu Hillovi, který oznámil rezignaci po výsledku referenda. Šéf instituce Jean-Claude Juncker se ale rozhodl, že pro něj vytvoří novou pozici. Pozorovatelé soudí, že jde o odvetu za brexit: King bude mít na starost bezpečnost EU, na níž se jeho země odmítla dále podílet. „Britové kladou příliš velký důraz na samostatnost, pokud jde o vnitřní a vnější politiku. Co se týče dalších integračních kroků v těchto záležitostech, vyhradili si právo, aby od nich dali ruce pryč,“ napsal deník Die Welt.

Junckerova volba je hlavně taktickým tahem. Šéf komise si od Kingovy nominace slibuje, že by Brit – s ohledem na rizika rozluky Spojeného

království s unií – mohl o to důrazněji apelovat na sedmdesát členských států, aby se semkly a postupovaly proti teroru ruku v ruce.

Přechod od slov k činům může být ovšem obtížný i pro zkušeného diplomata, jakým King je. Neexistuje žádný systém předávání informací, situaci komplikuje dělení na země

v Schengenu

a mimo něj. Policejní úřady si podezření na nebezpečí terorů sdělují jen zdráhavě. Jednoduše nebude ani cesta, aby se King do funkce dostal.

Schválit ho musí Evropský parlament, kde se čeká tvrdé grilování. Proces slyšení u europoslanců má začít příští rok na jaře.

NÁZORY str. 12

Julian King (52)



Vystudovaný filozof a teolog si doplnil vzdělání na pařížské École nationale d'administration. Od ledna 2016 je velvyslancem v Paříži, předtím získal uznání jako ambasador v Irsku a ředitel vládního Úřadu pro Severní Irsko.

King bude mít na starost bezpečnost unie, na níž se jeho země odmítla dále podílet.



VEŘEJNÉ PŘÍZNÁNÍ. Lidé v ulicích Tokia sledují obrazovku, na níž císař Akihito pronáší řeč o svém zhoršujícím se zdravotním stavu.

Císaři brání v práci pro Japonsko zdraví

■ Alespoň část pravomocí by rád předal japonský císař synovi. Zákony a tradice mu to však zakazují.

Japonský císař Akihito včera veřejně přiznal obavy z přibývajících zdravotních potíží. Jeho předtočený projev k národu byl předem ohlášen a spekovalo se, že 82letý císař hodlá alespoň část povinností předat korunárnímu princ Naruhitovi. „Znepokojují mne potíže spojené s naplněním mých funkcí jakožto symbolu

státu,“ sdělil císař. Podle sdělovacích prostředků tak nepřímo navrhl změnu zákona, protože ten dosavadní ho nutí zůstat císařem až do konce života.

Císař prodělal operaci srdce a léčil se s rakovinou prostaty. Státní televize NHK v červenci oznámila, že Akihito si přeje do několika let odstoupit. Sám císař však abdikaci oznámit nemůže, protože podle ústavy jde o politickou věc a do těch zasahovat nesmí.

Premiér Šinzó Abe reagoval, že bere monarchova slova vážně. „Musíme peč-

livě promyslet, co můžeme učinit, abychom vyšli vstříc jeho obavám s ohledem na jeho věk a nynější břímě oficiálních povinností,“ poznamenal.

Akihito je nejstarším synem kontroverzního válečného císaře Hirohita a hlavou Japonska je 27 let. Jako první z japonských panovníků není považován za živého boha. Je také prvním japonským panovníkem, který vykonává oficiální zahraniční cesty. V létě 2002 zavítal spolu se svou chotí, císařovnou Mičiko, i do Prahy. /čtk/

Krátce

Útočník z Charleroi žil v Belgii nelegálně

Alžírčan, který v sobotu v Charleroi zranil mačetou dvě policistky, žil v Belgii nelegálně a měl být vyhoštěn. Úřady mu dvakrát nařídily opustit zemi, ani jednou ale výzvu neuposlechl. Řekl to belgický státní tajemník pro migraci Theo Francken. Ten také potvrdil, že policie útočníka znala. „Byl zadržen s hašišem a s dalšími drogami,“ uvedl. Žádné informace o mož-

ných vazbách útočníka na teroristická uskupení ale policisté neměli.

Atentát na jihu Pákistánu má desítky obětí

Přes šest desítek lidí včera zahynulo a až dvě stě bylo zraněno při sebevražedném pumovém útoku, jímž byla zasažena nemocnice v jiho-pákistánském městě Kvéta. K atentátu se zatím nepřihlásila žádná z radikálních skupin, které v provincii Balúčistán působí.

Předák severoirských loajalistů byl zabit

Neznámí pachatelé zastřelili v Belfastu Johna Borelanda, jednoho z předáků severoirské polovojské skupiny Sdružení na obranu Ulsteru. Jde o největší protestantskou organizaci usilující o udržení svazku Severního Irsku s Británií. Původně byla legální, později se uchýlila k terorismu a v roce 1992 byla zakázána. Boreland přede dvěma lety už jeden atentát přežil. /čtk/

Erdogan veze do Petrohradu příslib plynovodu

Turecko je připraveno okamžitě podniknout nezbytné kroky k realizaci nového rusko-tureckého plynovodu Turkish Stream. Uvedl to turecký prezident Recep Tayyip Erdogan pro ruskou agenturu TASS. Erdogan se dnes v Petrohradě setká se svým ruským protějškem Vladimírem Putinem.

„Jsme připraveni okamžitě podniknout kroky k realizaci projektu Turkish Stream, posoudit jej a přijmout rozhodnutí. Nic tomu nebrání,“ zdůraznil Erdogan. Připomněl, že Turecko si většinu zemního plynu opatřuje právě v Rusku, což z Ankary činí důležitého ekonomického partnera Moskvy.

Ruský plyn proudí do Turecka plynovodem Blue Stream. Rusko před pár lety navrhlo projekt nového plynovodu Turkish Stream jako náhradu za neuskutečněný plán plynovodu South Stream, jenž měl obcházet Ukrajinu přes Černé moře na Balkán.

Projekt se však ocitl u ledu po sestřelení ruského bombardéru u syrsko-tureckých hranic tureckými stíhačkami v listopadu loňského roku. Erdoganova červnová omluva za tento incident odstarovala opětovné oteplování vztahů a tento průlom má zpečetit právě dnešní schůzka prezidentů obou zemí v Petrohradě. /čtk/



Michael Phelps – Pan těžko překonatelný

Třidvacet olympijských medailí, 19 z toho zlatých. Taková je současná bilance amerického plavce Michaela Phelpse, nejúspěšnějšího sportovce pod pěti kruhy v historii. V Brazílii je na svých pátých hrách. Svou už tak rekordní sbírku olympijských úspěchů rozšířil hned při svém prvním vystoupení v Riu triumfem ve štafetě na 4x100 m volný způsob. S krajany s Caelebem Dressellem, Ryanem Heldem a Nathanem Adrianem slavil vítězství časem 3:09,92 minuty.

Od Phelpsova debutu v Sydney uplynulo už šestnáct let, přesto i na něj před startem dolehla důležitost okamžiku. „Na blocích jsem měl pocit, že mi srdce vyskočí z těla, tak jsem byl



Foto Reuters

rozrušený. Bilo tak hlasitě, že jsem něco takového snad ještě nikdy neslyšel,“ řekl Phelps, který jako první plavec v historii dokázal

získat zlatou medaili na čtvrtých hrách.

A sbírka Phelpsových olympijských medailí nemusí být zdaleka uzavřená. V Riu ještě bude mít možnost pokusit se vyhrát počtvrté olympijskou stovku v motýlku i 200 metrů polohového závodu. Pokud by se mu to povedlo, stal by se prvním plavcem, který ovládl jednu individuální disciplínu čtyřikrát za sebou. Představí se také na 200 metrů motýlek a možná i v dalších štafetách.

Fenomenální sportovec sice po minulých olympiádě v Londýně ukončil kariéru, ale po dvou letech se do závodních bazénů vrátil. Po Riu prý však skončí definitivně, slíbil nešťastným soupeřům. /čtk, hyl/

256591/19

INZERCE

LIDÉ A ZEMĚ

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

**TAJEMNÝ OSTROV
SARDINIE
NABÍZÍ**

**PŘÍVAL BAREV
MOŘSKÉ HEDVÁBÍ
ZÁZRAČNÝ PRAMEN**



WWW.LIDEAZEME.CZ

Dotační byznys má nejlepší éru za sebou

■ **Získat dotaci z unie je běh na podstatně delší trať než v uplynulých letech.** Posoudit žádost o unijní peníze trvá státu sedm až osm měsíců, tedy dvakrát tak dlouho než dříve. Během této doby se ale podmínky na trhu často změny natolik, že zájemce odejde s nepořízenou. „Výsledkem je, že hodnotitelé řeknou, že **máte žádost špatně, anebo dotace výrazně krátí.** Tak to v praxi funguje,“ říká šéf poradenské společnosti Erste Grantika Advisory **Lukáš Němec.**

Jaroslav Bukovský

■ **Jací zájemci za vámi chodí pro peníze, dá se to nějak typizovat?**

V zásadě jde o dva druhy žadatelů. Jeden typ je ten, kdo chce a priori peníze z unie. Přijdou a říkají: unie nabízí dotace a já bych nějaké chtěl. Takových je u nás zhruba 30 procent a tito lidé nemají prakticky žádnou šanci na unijní peníze dosáhnout. Sedmdesátiprocentní většina se dělí na dvě podskupiny: dynamické malé a střední podniky, které hledají zdroje k dofinancování nějaké konkrétní investice, pro velké hráče jsou pak dotace spíše podporou pro další masivní investice.

■ **Kolika klientům dokážete zařídit dotaci, jaká je vaše úspěšnost?**

Je to kolem 85 procent, předloni dokonce 87 procent, ale bylo to hlavně tím, že jsme předem vyloučili velký počet žadatelů, protože neměli připravený projekt. Jen chtěli, měli myšlenku, ale to je málo. Unijní dotace jsou pro připravené, nikoli pro všechny.

■ **Ale příprava je drahá, nebo ne?**

Jestliže chcete stroj, je to jednoduché a nestojí to mnoho peněz. Ale pokud máte jakoukoli investiční akci stavebního typu, potřebujete stavební povolení, územní řízení, základní stu-

dii. A pokud máte investici v desítkách milionů korun, tak už se bavíme o milio-nech korun, které musíte investovat do toho, abyste do té dotace mohli jít. A stát bohužel podnikatele i obce nutí, aby investice udělali

nezávisle na tom, jestli tu dotaci dostanou nebo ne. Je to na jedné straně správné, na druhé, třeba v případě malých obcí, je to podstatné omezení. Třeba kanalizace za 40 milionů obnáší zhruba dvoumilionovou investici

do projektové dokumentace. Malá obec si nemůže dovolit jen tak vyhodit peníze za něco, co ani neví, jestli ve finále postaví. Protože bez dotace se něco takového nikdy nepostaví.

■ **V minulém dotačním období to bylo jinak?**

Postup byl stejný, ale doba schvalování byla tehdy tři až čtyři měsíce, nyní je to sedm až osm měsíců. Nový informační systém, konkrétně vnitřní hodnocení do ministerstva nefunguje, ministerstva navíc nejsou připravena a mají málo hodnotitelů. Navíc během 22 měsíců zpoždění nebyly dotace prakticky žádné a všichni čekali celou tu

dobu na nové dotační výzvy. Dnes to znamená, že ve všech přijatých operačních programech je obrovský pře-vis poptávky. Tito žadatelé budou přitom čekat dalších sedm měsíců, až se jim žádost vyřídí. Pokud potřebuju na trhu fungovat, tak takhle dlouho čekat nemůžu.

■ **Malá obec si nemůže dovolit jen tak vyhodit peníze za něco, co ani neví, jestli ve finále postaví.**



EB Vytváří nový systém na trhu klima, ve kterém firmy častěji potřebují prostředníky, než aby si o dotaci zažádaly samy? V současnosti v podstatě ano. Kdo si ten systém vyzkoušel, tak zjistil, jaký je to problém, často šel raději za specialistou. Náročnost toho systému je příliš vysoká, a systém navíc ani není vyladěný. Věřím tomu, že třeba za rok už ten systém bude opravdu fungovat, a konečně tak dojde na slova ministryně Karly Šlechtové, že jde o jednoduchý a transparentní systém.

EB Systém je tedy složitější, změnil se postoj úředníků při udělování dotací i jinak?

Například ministerstvo průmyslu zcela nesmyslně bazíruje na průzkumech trhu, cenách strojů a třeba co nejdětailnějších rozpočtech stavebních prací. Z povahy trhu je to ale naprostý nesmysl. Copak vy jako podnikatel si chcete koupit něco draho? Jestliže podnik třeba loni v září 2015 žádal o dotaci na nové stroje, tak může nastat problém. Většina strojů se neustále inovuje, a zatímco tehdy stál třeba deset tisíc eur, dnes se to po sedmi měsících kontroluje a stroj může stát třeba sedm nebo 13 tisíc. Hodnotitelé ale vidí v žádosti 10 tisíc eur, které ten stroj stál v roce 2015. Úředníci si udělají průzkum trhu a zjistí, že dnes stojí sedm tisíc. Výsledkem je, že hodnotitelé řeknou, že máte žádost špatně, anebo dotace výrazně krátí. A mnohdy stylem – vy nás chcete podvést, protože jsme si zjistili, že stojí méně. Takhle to v praxi funguje. A je to opak ideje transparentnosti a jednoduchosti, jak chtělo MMR. Ve veřejném sektoru takové postupy chápou, v soukromém nikoli.

EB Jak se vyvíjí schopnost podniků žádat dotace?

V roce 2006, když jsem nastupoval, byla poptávka po dotacích poměrně malá, protože povědomí o dotacích bylo mizivé. Tehdy se tak dala získat dotace prakticky na všechno, pravidla nebyla tak přísná. Nemovitost musela stát, musela mít dvacet oken a dva vchody. S jen mírnou nadsázkou, jestli měla zlaté kliky a zlatá



Foto: EB Anna Václavová 2x

umyvadla, nikoho nezajímalo. Podstatou bylo, že byl splněn rozpočet a fungovala k účelu dotace. Zlomem byl rok 2009, kdy bylo nové, plnohodnotné dotační období. Tehdy se ukázalo, že se na tom začíná žít spousta firem. Spousta úředníků z CzechInvestu, ale i ministerstva pro místní rozvoj odešla z úřadu a zakládala si vlastní firmy a přenášela tam své know-how. Později bylo těch žádostí tolik, že řada podniků i obcí si na dotace zřídila vlastní oddělení. Trh byl stále hustší až do roku 2012, kdy začala fungovat finanční kontrola.

EB Stát zamával se zprostředkovatelským byznysem?

Tehdy ministerstvo financí začalo kontrolovat provádění dotací a začalo dávat penále příjemcům za špatně administrované žádosti, provádění výběrových řízení a vykazování práce. Tehdy se trh dost pročistil, řada firem, která si myslela, že získávat dotace je jen obživa bez odpovědnosti za svoji práci, musela z trhu odejít, protože nebyly schopné v rámci své odpovědnosti zaplatit penále za způsobené škody, které na nich žadatelé nárokovali kvůli špatné práci.

EB Na trhu je tedy menší počet zprostředkovatelů dotací, žadatelů je přitom obrovské množství, znamená to, že se byznysu daří?

Máme poměrně velký počet žadatelů o dotace, ale bohužel tím, jak tu byl velký počet malých firem, podstatně klesly marže v oboru. Zatímco dříve byl success fee jedno až 10 procent, tak dneska je to jedno až pět. Co se dříve dělalo za poplatek 50 tisíc, se dneska dělá za dvacet tisíc. Došlo tu k razantním posunům cen směrem dolů.

EB Jak si Česko momentálně stojí v čerpání evropských peněz?

Čerpání fondů v aktuálním dotačním období, to jest 2014 až 2020, je podstatně zpožděné, aktuálně o 22 měsíců, což je katastrofa.

EB Kde hledat vysvětlení?

Prvním důvodem je nedo-čerpání minulých období, to znamená, že ministerstva napřed musela dočerpávat minulá období, aby měla co nejmenší ztráty. Druhým problémem je systém, v němž se o dotace žádá. Zatímco v minulém dotačním období existovaly tři různé, ale funkční systémy, nyní je jen jeden, jehož fungování bylo od začátku roku 2014

Čerpání fondů v aktuálním dotačním období, to jest 2014 až 2020, je podstatně zpožděné, aktuálně o 22 měsíců, což je katastrofa.

velmi problematické. Místo toho, aby se vybral technicky i uživatelsky nejlepší systém z minulého dotačního období a začal se používat univerzálně, tak se ministerstvo pro místní rozvoj až v roce 2014 rozhodlo, že se udělá systém zcela nový.

EB V čem konkrétně nastal problém?

Od prvního ledna 2014 už se měly čerpat nové dotační peníze. Místo toho se ale teprve rozhodovalo o systému na podávání žádostí o dotace. Implementace každého nového systému s sebou přitom přináší vedle určité doby pilotního provozu i řadu dětských nemocí, což se pak odrazilo v nárůstu zpoždění. Smyslem měla být větší jednoduchost, transparentnost a vstřícnost pro žadatele, což se ale v žádném případě nestalo.

EB Takže vinu za zpoždění nese primárně ministerstvo pro místní rozvoj?

MMR je jediný centrální úřad odpovědný za čerpání dotací. Systém není přitom stoprocentně funkční ani dnes. Až nyní funguje směrem k žadatelům, ale směrem k hodnocení projektů to zatím stoprocentně není.

EB Ohrozí takové zpoždění celkové čerpání fondů pro toto období?

Nechci spekulovat, ale když se podíváme, že v minulém období bylo zpoždění sedm měsíců a vrátilo se téměř 50 miliard korun, tak si můžeme jen domýšlet, kolik se asi může vrátit tentokrát.

EB Jaký je podle vás přínos dotací pro ekonomiku, kde jsou dotace znát nejvíce?

Multiplikační efekt každé správně vynaložené koruny má obrovské pozitivní a téměř okamžité důsledky pro HDP. Nejvyšší přidaná hodnota pro podnikatele je nákup stroje, technologie,

investice do výrobních areálů a průmyslový vývoj. Tady je efekt dotace na nárůst přidané hodnoty firmy okamžitý a jasný. Naopak třeba takový Evropský sociální fond znamená především dotace na vzdělávání lidí a zaměstnanců a výzkum a vývoj. Zde je přínos projektů úplně jiný. Má to být investice do budoucnosti. Bohužel budoucnost je pro ekonoma jako já velmi fádny pojem. Klasický případ je vzdělávání zaměstnanců, kdy na něj má firma několik milionů korun, ale zaměstnanci to v reálném případě buď nepotřebují, anebo velmi často na vzdělávání nemají čas. Mnohokrát jsem viděl, že důsledky takových školení měly na klienta ve firmě spíše negativní efekt.

EB Takže je tento fond dotačním selháním a jde o vyhozené peníze?

Evropský sociální fond je z praktického hlediska daleko méně efektivní než klasické investiční dotace pro podnikatele. Bohužel politika Evropské unie jednoznačně říká: podporujeme lidi ve vzdělávání, podporujeme jejich konkurenceschopnost, schopnost pracovní migrace a jejich šance na různých trzích práce. Jenže problém v Česku je ten, že Češi se stěhovat nechťejí. Běžný Ostravák prostě do Prahy nepůjde, byť ta práce bude mít pětikrát vyšší plat. Dotace jsou v tomto ohledu velmi neefektivní.

Lukáš Němec (37)

Vystudoval regionální rozvoj na Slezské univerzitě, později přešel na VŠB-TU, kde vystudoval veřejnou ekonomiku. Kariéru odstartoval jako asistent auditora v poradenské společnosti BDO, v roce 2006 přešel do finanční skupiny Erste, v dceřiné Erste Grantika začal pracovat jako projektový manažer se specializací na zakázky korporátního sektoru. Postupně se dostával do vedoucích pozic projektového managementu, od roku 2010 je členem představenstva Grantiky. Je ženatý, hraje basketbal a jezdí na kole.



Tvář dne

„My jsme přijali tři miliony uprchlíků a jedinou starostí EU je, aby nepřišli na jejich území,

postěžoval si turecký prezident Recep Tayyip Erdogan deníku Le Monde na neserióznost Evropské unie vůči Turecku.

Foto Reuters



Komentář

Jana Havligerová



Šlachta se vrací, a s ním možná přijde i zákon

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu vstává z mrtvých, přesouvá se do gesce ministra financí. Pomalu, ale jistě, krok po kroku. Tím prvním je, že po pěti dnech okolů exředitel zaniklé protimafiánské jednotky Robert Šlachta přijal nabídku na zaměstnání u Celní správy. Což neznamená, že se z elitního policisty, jak bývá označován, stane celníkem. Funkce, do níž posléze nastoupí, je fungl nová, a její titul zní náměstek pro pátrání. Pod Šlachtu bude spadat trestná činnost související s drogami či zbraněmi, stejný popis práce měl v podstatě i u policie. Vymezení nového postu je dostatečně vágní na to, aby mohl vyšetřovat široko daleko, a navíc v podstatě se stejnými lidmi. Zhruba desítky bývalých spolupracovníků, kteří stejně jako on kvůli reorganizaci policie opustili ÚOOZ, už

Šlachta vzkázal, že jsou na jeho novém působišti vítáni a postará se o ně maximálně. Nový tým se rýsuje, teď ještě nové kompetence. Zajistit by je měla novela trestního řádu. Celníci by podle ní mohli nejen pátrat a odhalovat, ale také kauzy dotahovat do konce. Stručně, mít prakticky stejné pravomoci jako vyšetřovatelé. Tedy stát se Babišovou policií. K tomu se dá říct jediné – ministr vnitra ve sporu s ministrem financí o reorganizaci celostátní policie vyhrál bitvu, nikoli válku.

Bývalým spolupracovníkům, kteří stejně jako on opustili ÚOOZ, už Šlachta vzkázal, že jsou na jeho novém působišti vítáni.

Šéf vnitra Chovanec sice už také naznačil možný protitah, ale jeho snaha o zřízení finanční policie nejspíš bude přece jenom běh na delší trať. Jistě, i Babišův plán má několik podmínek, a ne všechny je možné splnit ze dne na den. Šlachta bude zatím funkcí pověřen, a bude-li chtít na pozici zůstat, musí projít výběrovým řízením. Ale to je čirá formalita. O něco méně snadné to bude s novelou

trestního řádu. Ministerstvo spravedlnosti však má pod palcem hnutí ANO a ministr Pelikán stojí Babišovi věrně po boku. S novelou trestního řádu zatím otálí, teď má pořádný důvod, aby zrychlil tempo. V parlamentu to ovšem už tak snadno jít nemusí. I když – o současné koalici platí, že kvůli udržení vlády umí vyvažovat jednotlivé zájmy.

Lepší karta, zdá se, padá Babišovi. O Šlachtově vděku nemusí být pochyb. Stačí si vzpomenout na jeho slova, jak deset let žil jenom na služebně, v autě a na ubytovně a po odchodu z policie ztratil smysl svého života. Míra jeho nasazení bude stejná jako míra jeho frustrace. Ne-li větší. Pracovat se mu bude dobře. Spojení přímou linkou s Finančně analytickým útvarem ministerstva financí, který může nahlížet do bankovních účtů, je nasnadě.

Šéf hnutí ANO možná přišel o příznivce u policie, ale nepřímý vliv na ni určitě neztratil. Informace bude v klidu sbírat dál, a než celníci dostanou nové pravomoci, kdykoliv bude moci vyvolat pořádný rozruch větou – my jsme věc vyšetřili, oni nebyli schopni to dotáhnout. O nutnosti boje proti praní špinavých peněz, s organizovaným zločinem i daňovou kriminalitou není sporu. Babišovo a Chovancovo kdo s koho ho ale určitě nezlepší.

Glosa

Dilema Juliana Kinga

Žil byl jistý Thomas Becket. Že vám to nic neříká? Ale kdeže, jen ho znáte jako lorda-kancléře nebo arcibiskupa z Canterbury. Jako služebník Jeho Veličenstva Jindřicha II. užíval světských radovánek a brojil proti církvi, jakožto „nastrčený“ hodnostář na církevní pozici však otočil a obrátil se proti svému urozenému chleboďárce. Následoval exil, návrat, Becketova násilná smrt a svatořečení z úst papeže Alexandra III.

Proč ten historický výlet? Protože pro příběh, kdy někdo někam někoho vyšle v naději, že mu udělá v nepřátelském prostředí službu, se vžil výraz „Efekt Thomase Becketa“. A přesně v takové situaci je teď britský diplomat Julian King, který se má stát, na přání Jean-Claude Junckera, eurokomisařem pro společnou bezpečnost. Pokud se jím stane, má na výběr: buď zvládne hrát na obě strany, anebo se přikloní k novému zaměstnavateli, jenž má s Brity kvůli brexitu nevyřízený účet. Zkušenost z 12. století nicméně ukazuje, že takovýto veletoč může dopadnout i hodně špatně.

Igor Záruba



Kresba Milan Kounovský

Angličtina na rovinu

Darren Crown



Další způsoby určitosti

Posledně jsme si nedověděli sedm způsobů, jak lze v angličtině považovat podstatné jméno za určité (tj. jednoznačně určené a příjemci informace známé).

Těmi třemi probranými byly: podstatné jméno „známé z předešlé věty“ (I have a son and a daughter. The boy is in school...), „jedno-

značně určené a proslulé“, kdy důvodně očekáváme, že dotyčný toho ví o světě dost na to, aby věděl, o jaké věži mluvíme, když pronese „the Eiffel Tower“, a konečně „jednoznačně určené logicky“, kdy předpokládáme, že naši posluchači jsou natolik inteligentní, aby věděli, že města mají jen jedno centrum, jedno hlavní nádraží, svět jen jedno nebe.

Další způsob, jak něco pokládat za určité, můžeme nazvat „jednoznačná určitost sdílenými okolnostmi“. To se týká situací, kdy obě strany v rozhovoru jsou si vědomy svého bezprostředního okolí a toto povědomí se odráží v jejich rozhovoru. Představte si, že jsem u vás

doma na návštěvě. Zeptám se „Where's the bathroom?“ Jistojistě se nezajímám o sociální zařízení v nejbližším obchodním středisku. Nebo když matka požádá manžela, ať vezme „the children to school“, nežádá otce, aby snad unesl první dítě, které potká, ale nejspíš aby vzal do školy jejich potomka. A když mě uvidíte sedět na podlaze, položíte mi otázku „Why are you sitting on the floor?“, jelikož oba víme, na jaké podlaze v danou chvíli sedím.

A ještě jiný způsob, jak lze něco považovat za určité, je „nepřímý vyjádřená určitost“, kdy mluvčí naznačuje posluchači, že pokládá věc za určitou a že posluchač by

si toho měl všimnout. Dejme tomu, že mám sestru, která je zdravotní sestřička. Mohl bych se před vámi zmínit, že pracuje „at the hospital near me“ nebo „at a hospital near me“. Co tím naznačuji? Určitý člen the naznačuje, že blízko mého bydliště je jedna jediná nemocnice, kdežto neurčitý člen a říká, že v mém okolí je nemocnic několik.

Ještě běžnější jsou hamletovské věty. „To be or not to be,“ dí Hamlet s tím, že „that is the question.“ Užítím určitého členu the Hamlet říká, že podle jeho názoru je volba mezi životem a smrtí tím nejdůležitějším, co zaměstnává jeho mysl. Říká tím, že bychom ji tak rovněž měli nahlížet.

A ještě dalším druhem určitosti je takzvaná „institucionální určitost“. Nebudeme se u ní teď moc zdržovat, to ona je ale důvod, proč chodíme „to the doctor, the cinema, the beach“. Institucionální určitost neodkazuje na jednoho jediného lékaře, kino ani pláž, spíš jí vyjadřují, že jsem vyhledal lékařskou pomoc či vyrazil za zábavou do kina nebo do vodního parku. K tomu víc později.

Příště pohovoříme o tom, jaký je patrně nejběžnější způsob, jak mít z podstatného jména jméno určité. A cestou se naučíme, jaký význam má „jmenná fráze“.

Ptejte se a diskutujte s autorem sloupku na crown@cniinvest.cz

Lidé

JOSEF ŠIMÁNA

Premium Fashion Brands



Ujal se vedení módního řetězce. Na starost bude mít uvedení nových světových módních značek v Česku a na Slovensku, rozšíření nabídky produktů a redesign stávajících a otevírání nových prodejních míst. Přišel z Potten & Pannen – Staněk Group, kde působil 12 let, a to převážně na manažerských pozicích, naposledy jako generální manažer pro Slovensko a obchodní ředitel pro Českou republiku. Spolumajitelé společnosti Premium Fashion Brands Marián Vrtoch a Jana Jusnová budou nadále zodpovědní za strategické řízení a vztahy s dodavateli.

MARK PÁLENÍK

Vienna House Diplomat Prague



Byl jmenován ředitelem čtyřhvězdičkového konferenčního hotelu v pražských Dejvicích. Marek Páleníček je zkušený hoteliér, který se v oboru pohybuje téměř dvacet let. Před příchodem do Vienna House (dříve Vienna International) v roce 2007 získával zkušenosti především v zahraničí. Působil například ve společnosti Royal Caribbean International nebo v hotelu Harrington Hall v Londýně. V posledních letech vedl z pozice resident manager hotelů andel's a angelo by Vienna House

Prague na Smíchově. Tuto funkci po něm převzala Kateřina Lenková, jež pracuje v hotelnictví více než šestnáct let. Ve Vienna House Czech Republic působí od roku 2011, postupně se vypracovala z front office manažerky až na resident managerku hotelu Vienna House Diplomat Prague. Vystudovala Vysokou školu hotelovou v Praze a titul MBA získala na Mezinárodním institutu hotelového managementu ve švýcarském Luzernu.

MICHAELA DRNCOVÁ

Grafton Recruitment



Stala se vedoucí poboček personální agentury v Ústí nad Labem a v Chomutově. Absolventka Pedagogické fakulty UJEP v Ústí nad Labem nastoupila do Graftonu v září 2014 na pozici recruitment consultant. V prosinci 2015 povýšila do role senior recruitment consultant a následně se zhostila i pozice team leader permanent placement.

TOMÁŠ KOPECKÝ

Expense Reduction Analysts



Byl jmenován partnerem sítě poradců. Pátým rokem je jednatelem a vlastníkem firmy 2K Energy, která se zabývá úsporami ener-

gií v domácnostech i firemních objektech, poradenstvím v oboru dotací, projekční činností a výrobou ekologických paliv. V segmentu energií podniká delší dobu, předchozích pět let byl šéfem a spoluvlastníkem velké firmy zabývající se podobnou činností. Je absolventem Elektrotechnické fakulty Českého vysokého učení technického, oboru ekonomika a energetika.

PETR KOTORA

CBRE



Nastoupil do týmu Industrial & Logistics na pozici senior industrial consultant. V sektoru dopravy a logistiky se pohybuje více než 20 let. Praktické zkušenosti, zejména ze skladové logistiky, získal na pozicích produktového manažera a ředitele pobočky logistických nadnárodních korporací, jako je Geis CZ, DHL Express CZ nebo Kuehne & Nagel. Titul MBA získal na International Business School.

VÍT PUMPRLA

The Boston Consulting Group



Stal se čtvrtým partnerem pražské kanceláře poradenské společnosti. Zaměřuje se na sektor bankovníctví a pojišťovnictví. Do pražské pobočky The Boston Con-

sulting Group nastoupil v roce 2004. Předtím pracoval na finančních projektech pro Rolls-Royce ve Velké Británii. V BCG zpočátku působil v řadě odvětví, poté se začal specializovat na oblast bankovníctví a pojišťovnictví. Již deset let realizuje projekty v oblasti retailového a korporátního bankovníctví, v poslední době vedl týmy transformačních projektů pro klienty v ČR a v regionu střední a východní Evropy.

JOSEF CHRPA

PR.Konektor



Byl povýšen na pozici account director. Dosud v agentuře působil jako PR consultant v integračním týmu pro klienty Milka a Royal Canin. Na nové pozici bude mít odpovědnost za řízení a rozvoj týmu, který se věnuje klientům z oblasti rychloobrátkového zboží. Dříve pracoval v agentuře AMI Communications, kde se staral především o klienty z oblasti zdravotnictví. Ve Focus Agency se jako PR manažer věnoval klientům zdravého životního stylu a FMCG. Vystudoval politologii na FSV UK, získal titul MBA v oboru marketing a PR a absolvoval také London School of Public Relations.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti? Píšte nám na lidee15@cniinvest.cz

Hledání nejčistší formy

■ Před pětadvaceti lety američtí **Neurosis** pocházející ze zázemí tamní punk/hard-core scény na deskách notně zpomalili, přidali mnohohrstené samplý a koncerty doprovodili filmovými projekcemi. Vznikl tak jeden z nejoriginálnějších rukopisů ve světě tvrdé hudby. S toutéž pomalou, syrovou, neurotickou hudbou se vracejí do České republiky, aby v josefovské pevnosti byli zítra vrcholem programu úvodního dne festivalu Brutal Assault. „Chceme posluchačovy smysly zahltit zvukem, který by vyplňoval každou skulinku v prostoru,“ říká zpívající kytarista **Steve Von Till**.

Petr Frinta

■ V dubnu uplynulo dvacet let od vydání *Through Silver in Blood*, průlomové desky, která dovršila váš vývoj a přinesla vám větší popularitu. Považujete ji i vy za výjimečnou? Jen neradi se ohlížíme. Snažíme se co nejvíce hledět do budoucnosti, neustále se vyvíjet a překonávat předchozí nahrávky. Každé naše album proto představuje určitý stupeň tohoto vývoje, na každé jsme stejně hrdí, ale ani *Through Silver in Blood*, ani žádné jiné pro nás není důležitější než ostatní. Tak vždy přemýšlíme jediné o desce aktuální: pokaždé se snažíme přinést něco nového a zachovat přitom typický zvuk **Neurosis**. S každou deskou se nám daří přiblížit se více vnitřní představě

o tom, jak bychom chtěli znít.

■ **Through Silver in Blood** vyniklo mnohohrsteným zvukem plným samplů. Završilo tak vývoj z předchozích nahrávek, zatímco ty následující již šly opačným směrem...

Opravdu takto vědomě o hudbě nepřemýšlíme. Po vydání *Enemy of the Sun* (1993) jsme si uvědomili schopnost naší hudby navozovat trans a od té doby se ji snažíme nechat plynout přirozeněji. A to je také to jediné, v čem jsme se změnili nebo zlepšili. Kompaktní zvuk na *Through Silver in Blood* pro nás byl novinkou, chtěli jsme posluchačovy smysly zahltit zvukem, který by vyplňoval každou skulinku v prostoru. Ty skladby je mimochodem dodnes velmi těžké hrát živě, fyzicky i emočně. Paradoxně

jste si tehdy uvědomili, že i my v nich potřebujeme dýchat, proto jsou od té doby naše nahrávky daleko více o prostoru. Necháváme v nich proluky, kterými může proniknout světlo a nechat vyniknout kontrast světla a temnoty.

■ **Do jaké míry vám v této snaze nalézat ty nejsyrovější, a přitom nejčistší formy vyjádření pomohly akustické sólové projekty?**

„Snaha nalézat ty nejsyrovější, a přitom nejčistší formy vyjádření“ je přesně zformulovaná podstatou naší hudby. I když se jí s každým albem o krok přiblížíme, nikdy jí nemůžeme dosáhnout. Hudba **Neurosis** je hodně fyzická, je to masa zvuku, spíše jde o objevování a porozumění proudu než o klasické písničky. Ty nám pomohly osahat až sólové projekty, daly nám sílu

překonat strach z normálního zpěvu i z toho, zda jím budeme schopni vyjádřit různé emoce.

■ **Vaše nahrávky se navzájem liší zvukem a základní stylizací. Máte o ní jasno dopředu, anebo vzniká až ve studiu, během nahrávání?**

Je tomu pokaždé jinak. Novinka *Fires Within Fires* nám pod rukama vzkličila sama, rychle, bez většího úsilí. Neměli jsme skoro nic, až v lednu minulého roku jsme během pouhých pár dní dali dohromady základy. Na prosinec jsme už měli rezervované studio, každý s nimi v mezičase pracoval zvlášť, na to sehrát se dohromady jsme měli jen pár týdnů těsně před nahráváním. Ale stačilo to! Chodíme natáčet plně připravení, už s přesnou představou, jak má výsledek znít. Máme jen velmi omezený čas a se **Stevem Albinem** nahráváme pokaždé na živo, protože tak by to – podle něj i podle nás – mělo být. Kytary, bicí a basa na desce znějí tak, jak zněly ve studiu na pódiu. Jen vokály raději stále točíme zvlášť. Novinku jsme nahráli a smíchali za sedm dní.

■ **V devadesátých letech jste byli průkopníci video-projekcí na koncertech,**

před pěti lety jste je ale opustili. Proč?

Byl to nesmírně osvobozující pocit. Když jsme s nimi před pětadvaceti lety začínali, byla to rarita. Ještě neexistovalo zázemí moderních technologií, proto bylo těžké je vytvářet a jen málokdo se o to vůbec pokoušel. Museli jsme si vystačit s filmovými promítačkami a projektory. Záběry jsme ukradli snad ze všech psychedelických snímků, co kdy kdo natočil, kombinovali jsme je se zprávami a válečnými dokumenty a vytvářeli tak kombinaci plnou symbolů, která přetížením smyslů pomáhala prolomit hranice posluchačovy vnímavosti a pomohla mu ponořit se hlouběji do hudby.

Projekce se vyvíjela s námi, díky **Joshi Grahamovi** se stala jak profi, tak hi-tech, ale při práci na *Honor Found in Decay* (předchozí album kapely z roku 2012 – pozn. autora) nám došlo, že už neděláme nic neobvyklého. Svět se v mezičase změnil, skoro každý je dnes připoutaný k displeji a hlltá proud obrazu. Nastala epocha vypínání obrazovek a nám najednou přišlo, že svět nepotřebuje o jednu navíc.

Autor je spolupracovníkem redakce



■ Ke klasickým písničkám jsme se dostali až díky sólovým projektům, daly nám sílu překonat strach z normálního zpěvu.

Pohled na Zvíkov jako z letadla

■ Slavný hrad na soutoku Vltavy a Otavy sehrál hned několikrát klíčovou roli v české historii, mimo jiné za dob husitských výbojů.

Tato vyhlídka je dalším příkladem pojmenování po nějaké blízké lokalitě, zde po bezprostředně přilehlé osadě Varta, která je vzdálena od toku asi 1 km a je součástí obce Jickovice. Osadu tvoří 20 domů, z nichž trvale osídlené jsou jen některé. Název zmíněné osady má svůj původ ve slově „varta“ neboli stráž. Nejednou v historii hradu Zvíkov zde měla ležení vojska, která hrad obléhala. Zmíníme se například o husitech, jejichž tábořskou větví byl hrad obléhán roku 1429 po dobu čtyř měsíců. Hradby se sice prolomit nepodařilo, byly však značně poškozeny. Charakter terénu v bezprostředním okolí vyhlídky jako by tomuto faktu napovídal. Vyhlídkové místo se sice nachází na vrcholu seskupení skal, přístup k němu je však pohodlný bez podstatných terénních překážek. Skály vyhlídky jsou oficiálně využívány k horolezectví, jehož provozování zde garantuje Český horolezecký svaz (www.horosvaz.cz).



Reportáž E15

VYHLÍDKA

Vyhlídka téměř nahrazuje letecký pohled na hrad Zvíkov. Po celé její délce z ní máte hradní komplex ze severovýchodu jako na dlani, všechny viditelné části jsou vyjmenovány v závěru kapitoly. Z boční strany výhledu jsou patrné skály PP Kopaniny. Zcela zřejmý je i soutok Otavy s Vltavou, pokud jej člověk zná.

PŘÍSTUP

Vyhlídka Varta je dostupná dvěma způsoby. Pro ty pohodlnější nebo méně fyzicky zdatné, kteří vlastní nějaký motorový dopravní prostředek nebo jízdní kolo, se nabízí přístup z již jmenované osady Varta, do níž lze dojet z Jickovic, kam vede odbočka ze silnice II/121 zhruba v půlce cesty mezi obcemi Kučeř a Velká. Vyznavačům pěší turistiky doporučuji využít červeně značenou turistickou trasu Podolský most – Žďákovský most. Nástupním místem je Zvíkovský Vltavský most – pravý břeh a trasa odtud měří 4 km. Samozřejmě vyrazit k vyhlídce můžete i z opačného konce červené trasy, tedy od Žďákovského mostu. Pak však počítejte s 12 km. Souřadnice vyhlídky jsou 49° 26' 31.782" N 14° 11' 51.642" E, GPS 49.4421617N, 14.1976783E.

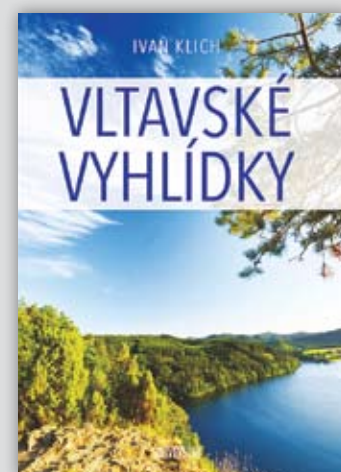
ZAJÍMAVOSTI OKOLÍ

Na tomto místě je nejvyšší čas říct si něco o hradu Zvíkov. Matně si vybavuji, jak mne můj otec, který měl různé znalosti po celém Jihočeském kraji, vzal koncem roku 1961 na závěrečnou plavbu vorařů před napuštěním Orlické přehrady, ze které mi útržkovitě utkvěly v paměti pohledy na hrad Zvíkov a zámek Orlík tyčící se na skále vysoko nad hladinou původního řečiště Vltavy. Majestátnost obou kulturních památek vzala napuštěním přehradu za své. Historický význam a návštěvnost však naštěstí nikoliv. O tom svědčí například 32 tisíc turistů, kteří během turistické sezony 2015 Zvíkov navštívili. Hrad Zvíkov začal být stavěn na sklonku vlády krále Přemysla Otakara I., budován byl dále za Václava I. a jeho syna Přemysla Otakara II. Po vymření Přemyslovců roku 1306 po meči se dostal do zástavního držení jihočeských Rožmberků, ze kterého ho vykoupil Karel IV. Do dostavby hradu Karlštejna byl Zvíkov útočištěm korunovačních klenotů. Pak však jeho význam upadal a znovu se střídal v zástavním

držení Rožmberků a Švamberků. I zástavní držitelé však v 15. století prováděli na hradě stavební úpravy. Charakter královského hradu Zvíkov ztratil roku 1575, kdy byl prodán Švamberkům. Za třicetileté války byl obléhán císařským vojskem a dobyt až roku 1622. Tehdy byl také vyrabován a zpusťován. Jako konfiskát ho získali Eggenbergové a po jejich vymření roku 1719 přešel do rukou Schwarzenbergů. Až v 19. století došlo k úpravám a rekonstrukci hradu, včetně zachrany vzácných pozdně gotických nástěnných maleb. Schwarzenbergové hrad spravovali až do roku 1948, kdy byl znárodněn. V současné době jsou pro návštěvníky hradu zpřístupněny královský palác, zbrojnice, sklepy, terasy, služební síň, rytířský sál, přípravná, svatební síň, korunní síň, Hlízová věž, kaple sv. Václava a sakristie. Bohužel není přístupná 32 metrů vysoká věž Hláška, která je nejvyšší z hradních věží. Byla postavena ve druhé polovině 13. století jako obranná věž proti případným útokům z jediné možné strany, tedy z jihu od dnešního Zvíkovského Podhradí.

Do dostavby hradu Karlštejna byl Zvíkov útočištěm korunovačních klenotů.

Co číst?



Vážení čtenáři, v průběhu **prázdninových měsíců** vám nabízíme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představuje **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme knihu Ivana Kliche **Vltavské vyhlídky**, v níž najdete 33 tipů na výlet k nejdelší české řece.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Foto dne



Foto: tisk

KLID PŘED EVAKUACÍ. Kalifornii i toto léto sužují rozsáhlé požáry lesních porostů. Muž na snímku pozoruje dým, který se šíří údolím Summit, kde požár již zachvátil více než dvě míle čtvereční během několika málo hodin. V blízkém okolí již došlo k evakuaci všech obyvatel. Oheň pustoší i sousední národní park San Bernardino.

Výročí týdne

Sama proti zdi – neústupná statečnost Mileny Jesenské

■ Milena Jesenská patří k významným osobnostem české žurnalistiky. Byla však i spisovatelkou a překladatelkou. Právě překlady děl Franze Kafky a vztah s ním jsou na jejím životním osudu asi nejznámější.

Jsou to nejkrásnější milostné dopisy, jaké jsem kdy četl, nechal se slyšet spisovatel Max Brod a historie mu dala za pravdu. Korespondence Franze Kafky s Jesenskou

patří mezi klasiku svého žánru a trochu neprávem tak staví Jesenskou především do role Kafkovy milanky. Neméně významná je přitom role Jesenské jakožto publicistky a novinářky směle konkurující nejlepším mužům své doby, jako byli například Ferdinand Peroutka nebo Karel Čapek.

Milena Jesenská byla „enfant terrible“ již od narození. Otec, univerzitní profesor a stomatolog, chtěl mít z dcery

lékařku, ta však po pár semestrech studia zanechala. Proti jeho vůli se provdala za literáta Ernsta Pollaka, se kterým za krátkou dobu ve Vídni úspěšně promrhala veškeré věno.

Právě neuspokojivá finanční situace měla být spouštěčem, kdy se z Mileny intelektuálky pohybující se v okruhu umělců a literátů Maxe

Broda, Franze Werfela nebo Karla Krause, stala sama pišící novinářkou a překlada-

telkou. Z Vídně začala dopisovat do řady českých novin, do ruky se jí dostala i povídka Topič o poměrně neznámého Franze Kafky. Požádala o povolení k překladu do češtiny, čímž se stala jak jeho vůbec první překladatelkou, tak zároveň důvěrníci a přítelkyní. Přestože se osobně setkali jen dvakrát, byl pro oba vztah osudový. Navzájem se podporovali ve vlastní tvorbě, Jesenská opouští neuspokojivé manželství, Kafka však vzápětí umírá.

Jesenská se stává pevnou součástí pražské literární scény, přispívá do všech významných periodik tehdejší doby.

Se svým druhým manželem Jaromírem Krejcarem mají dceru Honzu, která se sama stane básnířkou.

Po moskevských procesech Jesenská vystupuje z KSČ, varuje před nacistickým nebezpečím, v roce 1939 po zatčení Ferdinanda Peroutky přebírá vedení týdeníku Přítomnost. Nikoli však na dlouho. Za pomoci židovským uprchlíkům se sama dostává do koncentračního tábora, na rozdíl od Peroutky však jeho útrapy nepřežije. Rok před koncem války umírá na selhání ledvin. Zítřka si připomeneme 120. výročí narození této výjimečné ženy. /mec/

Před
120
lety se v Praze
narodila novinářka
a překladatelka
Milena Jesenská.